

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirtetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Székhelyek, járások.

Mikor Magyarország területét a hatóságok és bíróságok illetékessége szempontjából felosztották, járásokká, körökké alakították, mindenféle érdekre és szempontokra figyelemmel voltak, csak a térképre nem néztek. Ugy látszik, a felosztást nem is tekintették véglegesnek, mert annál okosabb emberek voltak a mi eleink, akik bizonyosan feltették, hogy az utódok a változó viszonyok és a haladó élet követelményeinek engedve, azokat a határvonalakokat, amelyek rettenetes figurákra osztják az országot s a vármegyék területét, megváltoztatják.

A liberális Magyarország azonban ebben a kérdésben erősen konzervatívnek mutatkozik.

A vármegyék határait védi a történelmi jog, a szent tradíció. Ezeket megbolygatni a magyar ember nem engedi. Igaz, hogy a székhelyek elhelyezése a vármegyék igazgatásában is sok nehézséget okoz, de azért a zalai ember még sem tudna ahhoz hozzászokni, hogy veszprémmegyéinek tartsa magát. Felsőőrstől és Stridótól Zalaegerszegig bizony nagy messzeség, de a vár-

megyének ez a területe ősi hagyományok alapján alakult ki s ezeket a határokat véglegeseknek, állandóknak és megváltozhatatlanoknak tekintették minden időben.

A járások, a bíróságok területi beosztása, adóhivatali körök, közjegyzők illetékességi területe, képviselő választó kerületek beosztása azonban már újabb keletű intézmény s a beosztásnak összhangban kellene állania a célszerűség, a gazdasági fejlődés, a közlekedési viszonyok s az élet százféle igényeivel, követelményeivel.

Helyes beosztás csak az volna, ha egy székhelyen levő hatóságok területe teljesen összevágna, mert a nép érdekeinek egyedül ez felel meg. Ha három, négy székhelye van egy vidéknek, az ügyes bajos embernek annyi költséget, fáradságot, idővesztést okoz, hogy a helytelen területi beosztás számbavehető nemzetgazdasági kárral jár.

Zalavármegyének pedig több oly vidéke van, ahol minden paraszt ember nem is tudja, hol székelnek azok a hatóságok, amelyek felette rendelkeznek. Másutt van a szolgabíróháza, másutt a járásbíróság, adóhivatal, közjegyző s még sokszor elő-

fordul az is, hogy gazdasági érdekeivel a hatósági székhelyek egyikéhez sincs kötve, hanem más városra támaszkodik.

A pacsai járás egy részének Zalaegerszegen, másik részének Nagykanizsán, a harmadik részének Keszthelyen van a járásbírósága, telekkönyve és közjegyzője. Képviselőválasztáskor szintén háromfelé oszlik a járás népe, amelynek csak nagyon kis része van gazdasági érdekeivel Pacsához kötve.

Van arra is eset, hogy ugyanazon közjegyzőnek két főszolgabírája van, mert községei két járás területén fekszenek.

A novai és zalaszentgróti járások egyes részei szintén ilyen furesa helyzetben vannak. Van olyan község, amelynek adóhivatala Sümegen, járásbírósága Zalaegerszegen, főszolgabírája Zalaszentgróton van.

A járásosok alakjai és kiterjedése pedig oly aránytalanságokat tüntetnek fel, hogy egyik másik főszolgabíró egy nap alatt a járás széléről székhelyére vissza sem térhet.

A tapolezai járás végig nyulik a Balaton partján. Ugy tudom, hogy Tapolezától Felsőőrsig 80 kilométer az út. Az a helyzet, amelyben a tapolezai járásnak a

TÁRCA.

Marianne.

I.

Modellje volt egy festőnek; érdekes, bizarr szépség, telve fájának forróságával, lázongó szenvedélyével. Szemeinek mámoros villogásában ott reszketett az az ébresztő tűz, melynek perzselő örvénye gyújt, izgat, delejez; az a kéjes forróság, mely szédítő, hódító hatalmával lepi meg az agyat, a vért. Erő és hajlékonyság, esés és kellem, epedés és vágy minden mozdulata. Hangja árnyalatában a szerelem rezgett, tekintete tűzében a mámor, ajaka vonaglásán a kéj. Egy nő, a kinek utolsó csepp vére is szomjas a gyönyörre, ki reszkető ajakkal eseng a mámoros esókért, szerelmes ölelésért.

Forró hazájának pálmás, leánderes ölén ismerte meg ezt a festőt.

Egy bohémvéri művész, ki igazi esinos fiatal ember s egy szenvedélyes, fekete szemű, fehér arcu olasz leány.

Csodálatos vidék az. Forróbb ott a esők, retentesebb a szenvedély; s ha egyszer annak emésztő tűzébe kerül a lélek, addig forr, addig tombol, míg az a mámoros láz el nem sorvasztja, semmivé nem teszi.

Könnyen ment náluk a szerelem.

Elég volt egy búvós, olasz éjszaka . . . lomb-suttogás . . . sóhaj . . . esengés; s a leány ki-röpült a félszéből, oda dobta magát a festő karjai közé s a szemével, ezekkel a lélekbe kacagó csillagokkal esküdte:

— Leszek a te mindened! Légy te az én mindenem!

És ez az éj Seherazade tündér éjszakáiba illett. Búvós szerelmes éj, tele dallal, esókkal, szerelemmel. A fiatal vér mámorától forralt lélek találkozására egy rokonlélekkel. Két rohanó meteor, melyek bolygód utjaikban egymásra lelvén, megrendülve a másik fényétől, egyesülni óhajtanak. Két felesapó láng, egyformán gyújtó forrósággal.

Egy szenvedélyes pillanat tűzében forrt össze két tekintet, a férfié s a nőé.

A férfiban csak ennyi van: Megőrülök érted! S a nőében reszket a szerelem és megadás, a szemérem és szenvedély, a tilalom és szabadság!

A férfi tekintete tovább eseng:

— Hallod a szívem dobbanását, érzed lüktetését, érezed azt a szédítő, mámoros melegséget, mely meglepte az én agyam, az én szívem?! Velem jőjj! Légy enyém örökre . . . szeretlek! hű bolygód leszek a világon át! Hangulat az élet, egy rövid hangulat, igyuk ki a gyönyör serlegéből a legutolsó cseppet . . . fenéig!

A nő lelkét át meg átjárja egy édes boldogság mámoros deleje. Szemeiben a kárhozat tűze lobban meg, arezán a kárhozat tűze gyúl ki, az

ajka ég a titott esókért, duzzadó keblének hullámos emelkedése a szerelemért eseng . . . És megszűnik filozófálni az ész, analizálni az elme, sem akarat, sem ellenállás többé:

— Vezess! A tied vagyok! . . .

Mosolyog a mennybolt, apró fényes kis pontok gyúlnak ki az égen . . . a csillagok . . . a balsamos levegő mámorra megrészegeti a lelket, a tenger felől jövő éjszaki szél zsong . . . zsong . . . meg-megrázza a cyprus lombjait . . . s ök reszketve álmodnak egymás karjaiban a menyországról . . .

II.

Odahagyta pálmás hazáját, követte a festőt a fővárosba. Modellje lett és szeretője!

Ha van keserűség az életben, úgy az övék nem volt élet. Hanem egy átálmodott tündérvilág . . . egy véget nem érő rajongás, egy mámoros boldogság, melyhez az impulzust egymás szívében találták föl.

A festő pedig igen közönséges ember volt. Vázlati, tervei esinosak, kedvesek voltak ugyan, de hiányzott belőlük a produktív elme zseniálitása, az az isteni ihlet, mely felemel, elkábít s magával ragad.

Hiába fogott nagy, hatalmas mű komponálásához, halványak voltak a színek, hiányzott az összhang s az alakjai érzéketlen bábuk, melyek nem fejeznek ki semmit . . . semmit. Pedig a kartársai sokat vártak olaszországi utazásától.

balatonfüredi kir. járásbiróságához tartozó községei leledzenek, talán az egész országban a legnagyobb abszurdum.

Zalavármegyének az a része a veszprémi kir. törvényszékhez tartozik, ugyanott van a telekkönyve és közjegyzője is; a főszolgabírája ellenben Tapolczán lakik; a vármegye székhelye, árvaszéke Zalaegerszegen van.

Ezen a beosztáson hamarosan nem fognak változtatni, az bizonyos; de a türehtetlen állapotban valahogyan kellene segíteni már most a közigazgatás és a nép érdekében.

Már régi az a terv, hogy Balatonfüred székhelyül egy új járás hasítassék ki. Még akkor, amikor a balatonfüredi kir. járásbiróságot szervezték, mint bevezetett tényt emlegették, hogy nemsokára felállítják a főszolgabírási is.

Azóta hosszú idő telt el s Balatonfüreden még mindig nincs járási székhely. A vármegyét s a közigazgatást a fürdőbiztos és egy szál vármegyei hajdu képviseli az országnak abban a fürdőjében, amely valaha az első volt, most pedig már kezdi elveszíteni régi pátriarchális jellegét s az erősen haladó magyar fürdők túlszárnyalják.

Balatonfüreden már a fürdő érdekében is szükséges volna az új járási székhely felállítása; de megkövetelheti azt az a nép is, amely vármegyéjének tárnogató kezét alig érzi; mégis büszkén veri a mellét, mikor arról van szó, hogy ki vallja magát zalainak.

A fürdőbiztosi intézmény — bármily derék, életrevaló uri ember legyen is a biztos — félszeg dolog. Aki csak vendégszerepelni jár Füredre, az maradandóbb alkotásokat létrehozni alig tud. Ha már nagyon szívén viseli a fürdő sorsát, akkor

Hitték, hogy Ráfael szelleme, zsenialitása nemstőleg hat művészetére s ha nem is fest sixtini madonnákat, előkelő helyet vív ki közöttük.

És csodálatos. Mióta visszatért Olaszországból, festményei bágyadtak, színtelenek, semmit mondanak. Közönséges mázolás az egész.

Vagy talán az az észbontó boldogság, melynek szenvedélytől izgatott tűzében emészti napról-napra életerejét, gyengévé teszi a lelket is?

Az égető csók, a forró ölelés, a feket nem ismerő mámor megsemmisíti a művész inspirációját!

Egy volt az óhaja, vágya, szenvedélye, egy volt a hite, célja, mindene: az a fekete szemű, paráza vérű olasz leány.

Mit törődött a világgal, művészettel! Volt neki egy világa, mely ragyogóbb volt az ég azurjánál; volt egy oltára, hova nem imádkozni, hanem elkárhozni járt; volt egy ördöge, ki vontavonta le, egyre lejjebb a gyönyör habjai közé!

Mi gondja volt neki arra, hogy feje fölött keresztül ver már a hullám s lábai alatt táncolva kering az örvény tölesére?

És ekkor már zúlleni kezdett. Érezve gyengeségét, idegei bénulását, hozzá fogott a morfiunhoz. És lett szenvedélyes morfinista. Ez azután kegyelem dőfés volt.

Marianne kezdé gyűlölni ezt az ideges, elzülött embert. Pénzüik se volt; a festő ugyszólván másolásból tengette az életüket.

beáll maître du plaisir-nek, bálokat, kirándulásokat rendez, hogy agyon ne unják magukat a vendégek. A fürdőt körülvevő nép nem érdekelheti; nem azért küldik oda, hogy kifelé is adminisztráljon.

Csodálatos, hogy Balatonfüred tulajdonosa, a szent Benedek rend, már régen ki nem kereste a balatonfüredi járást, amelyre már régen szükség lett volna.

Olcsó pénz.

II.

A mult számban e cím alatt egy cikket olvastam, amelyben sok az igazság, de ezek az igazságok olyanok, amelyeket ma — a hiteligazdaság korában — úgy látszik hiába kürtölünk; hiába emlegetjük, hogy a mostani viszonyok mellett a birtokosnak, iparosnak és kereskedőnek lehetetlen hitel és adósság nélkül existálni, de lehetetlen a magas kamatokat elbirni. Nemesak a készpénz hitel, hanem az áruhitel is rettenetes drága ahhoz képest, hogy a forgalom visszaesése, vagy legalább is stagnálása a jövődelem fokozását alig engedi meg.

De a tárgynál maradok és csak a kis ember adósságáról beszélek. Kétségtelen, hogy a kisebb pénzintézeteknél nagyon erős a nyereségvágy, de hogy egyelőre még a nép számára ezeknél olcsóbb hitelforrások nem fognak nyílni, az bizonyos. Ezek vannak az apró kölcsönök igénybe vevőkhöz legközelebb; a falusi takarékpénztárak képesek csak a hitelképességnek szűk határait is megismerni, mert üzletkörüik szűk voltánál fogva ügyfeleiknek személyes viszonyait is ismerik. A rezi pedig aránylag nagy, a részvényesek osztalékot akarnak, az igazgatóság jövődelemfokozásra törekszik s ebből származnak azok a díjak, amelyek a kamatot felszökötetik.

Példát hozok fel saját tapasztalásomból. Egy falusi takarékpénztárnál egy 200 koronáról kiállított váltó került prolongálás alá. Erre az adós 3 hónapra 8% kamat fejében 4 koronát, 60 fillér telepítési díjat, 50 fillér értesítési díjat, 20 fillér irásdíjat, tehát összesen 5 korona 30 fillért, vagyis 10.6%-ot fizetett. Ehez még hozzá

Az olasz leánynak pedig nem volt elég a szenvedély világa. Még az ajaka szomjazott a kéjért, még az ő szemei csillogtak a belső tüztől, az ideges láztól.

És Marianne zugolódni kezdett. Szemére lobbantotta kedvesének gyengeségét, gyámoltalanságát.

Ekkor döbbsent meg először a festő.

— Hát ez a mámoros élet nem örökre tart, a hosszú, kéjes álomból elérkezett a felébredés pillanata?

Pedig érzé, hogy a lelke összefort a Marianne lelkével, hogy nála nélkül nincs élet, hogy rajta kívül nincs vágy . . . óhaj! Majd bele örült a gondolatba is, hogy ne az övé legyen a leány mámoros csókja, forró szenvedélye . . . Kétségbeesett erővel fogott a munkához . . . Hiába! Gyenge volt a lelke, az ereje s a hatalmas büvölő Vénusból egy szemérmes zárdaszüzet teremtett. Kinevették vele! . . .

Egy szép holdvilágos éjjel Marianne megszökött Thury főhadnaggyal.

III.

. . . Az elzülött emberben feltámadt az inspirált lélek teremtő zsenije. Agyát egy soha nem érzett forróság szállta meg, idegeit egy lázas inger. Érzé, hogy megőrül, ha nem varázsolja vásznára szerelmét.

Izonyu fájdalma esetet adott kezébe s mohón

kell számítani a váltóbélyeget, a törlesztéssel járó idővesztéssel s ha ezeket számításba vesszük, kénytelenek vagyunk elismerni, hogy az az adós, aki kisebb összegeket vesz fel az apró takarékpénztárakból, bizony uzsorakamatot fizet.

A nagyobb váltónál, különösen a kereskedelmi váltóknál már másképp áll a dolog. Ezek után nem szednek semmiféle díjat, jöllehet ezek könnyebben elbirnák az apró cafrangokat anélkül, hogy a kamatterhet akár egy ezrelékkel is emelnék. Az alacsonyabb kamatláb s a kezelési díjak elengedésének indoka az, hogy a kereskedelmi váltó rendszerint nem kerül meghosszabítás alá, hanem három hónap alatt kiváltatik. A rendeltetése persze ez volna a kereskedelmi váltóknak, de az életben úgy alakul a dolog, hogy a hitelre szoruló kereskedő két, három pénzintézetnél is angazsírozva van s lejáró váltóját más bankból felvett pénzzel fedezi. Nincs rózsás helyzete annak a kereskedőnek sem, aki készpénzhitelt vesz igénybe, különösen ha kis tételekre szorul, de legalább 1%-kal alacsonyabb kamatot fizet s ha az apró takarékokra nem szorul, díjakat sem szednek tőle.

Egyébként is a kereskedelmi és kölcsönváltók között lényeges különbség van, s evvel a különbséggel meg lehet indokolni a kereskedelmi váltók után esetlegesen szedett díjakat is.

A kereskedelmi váltó lényegileg a kereskedelmi forgalom folyamánya, amely lejáratkor készpénzben beváltandó, míg a kölcsön váltók a készpénz hitelezés alakjai, hitelügyletek alapján keletkeznek s lejáratkor rendszerint nem váltandók be, hanem újabb váltókkal prolongáltatnak. Ha tehát a kereskedelmi váltóhitelezésnél jutalékok számíttatnak, azok törvénybe nem ütköznek, mert a jutalékok és a használati díjak megállapítása a kereskedelemben a felek szabad egyezkedésére van bízva. Ezt a törvény sem tiltja, de a kereskedelem lényege és érdeke is megkívánja. Ha kereskedelmi váltóknál telepítési díjak számíttatnak fel, az megtalálja ellenértékét a kereskedő valamely üzleti érdekében, amely az üzlet természete szerint sokféle lehet.

A kölcsönváltók lényege egészen más. Ezek avval a bevallott és kimondott szándékkal keletkeznek, hogy a kölcsön csak részletekben fize-

lázasan, szenvedélyesen dolgozott művén. Nem telt bele pár hó, készen állott a festmény.

Hogy ingerel annak a bachansnőnek minden vonása; mennyi tűz, mennyi láng, mennyi szenvedély a szemében, mennyi energia a plasztikus domborodó idomokban. Hogy gyújt az a kép! . . . Ilyet nem alkotott manapság művész, a mámoros szerelmet még ily zsenialitással nem adta vissza a vászon! A bachansnő karcsu természetét csak a keble alatt tartja össze egy gyémántkőves selyem öv. A karja, a válla, a keble fedetlen. Egy alak, amelyet csodálhat, egy arc, melyért rajonghat, egy szem, melynek villogó tűzébe beleörülhet a szemlélő . . .

A tárlaton egyébről sem beszéltek, mint a bachansnőről, melynek Marianne címet adott a szerző. Az ismeretlen piktör lánglelkű művész lett.

Keresték a szerzőt. Hol a szerző? Az inspirált művész, az isteni elme?

És találtak egy szomorú, elzülött, minden komoly munkára képtelen alakot, kit a morfiun már teljesen tönkre tett.

Szive minden vágyát, rajongását, szerelmét, keserű csalódását abba a hideg vászonba temette.

IV.

A tárlaton, Marianne képe előtt, könnyez az igazi Marianne . . . a modell.

tendő vissza és a hátralék újabb váltóval fedezendő. Az ilyen üzlet kezelési technikája kívánja tehát meg első sorban, hogy a váltók kieserülése közvetlenül a hitelezőnél történjék. Az intézet érdeke az, hogy a váltók hozzá legyenek telepítve, mert a kezelés csak így lehet olcsó és gyors.

Az irásdíjak, költségek felszámítása pedig már azért sem jogosult, mert ezek a vállalat üzleti költségeinek a fedezésére szolgálnak, tehát csak akkor volnának méltányosan szedhetők, ha a pénz annyira megdrágulna, hogy maguk a hitelező pénzintézetek is kénytelenek volnának költségeik után oly magas használati díjakat fizetni, hogy ha ehhez hozzászámítjuk a kockázati díjat és az üzleti költségeket, meghaladná a törvényes maximumot.

Ma azonban az egész világ a pénzbőség miatt panaszkodik s a pénzintézetek olyan olcsón jutnak a pénzhez, hogy a törvényes kamatnak határain belül is tetemes nyereségük marad.

Száz és ezer esetben, de különösen pénzbőség idején rá lehet mutatni arra, hogy pénzintézetekben tultermelésünk van. Rendes körülmények között a takarékpénztárak szaporodása a jólét emelkedésére mutat, de csak ott, ahol a tőkék összegyűjtése, nem pedig idegen tőkék gyűmölösztetésének közvetítése ad létet a vidéki kisebb intézeteknek.

Magánembert, ha 8% kamatnál többet szed, uzsorásnak nevezik. Persze a kölcsönzőnek nem jut eszébe, hogy a magasabb kamatot díjakba rejtsse el, míg a pénzintézet kezelési költségeivel indokolja a busás díjakat.

A törvény a díjak szedését nem tiltja s az intézeteket veszedelem nem fenyegetheti, de igenis érheti gáncs azért, hogy pusztán üzletszerűleg fogják fel működésük körét és szem elől tévesztik azokat a fontos közgazdasági érdekeket, amelyek létüknek alapját képezik.

A tőke önző voltának korlátozása az egész világ nyílt kérdése s majdan, ha a nagy közgazdasági probléma meg lesz oldva, sok gyenge alkotmány roskad össze, mert alapzatuk nem áll a közgazdasági szükségesség talaján.

— R. K. —

A balatoni gőzhajózás ügye.

Közlő: Sági János,

Az utóbbi időben a sajtót sok mindenféle hír járta be, melyekből bajos volt a valódi tényállást kikopozni.

Az ügy közérdekű voltáért közlöm az alábbi adatokat, melyekből kitűnik, hogy a Balatoni Gőzhajózási Részvénytársaságot érheti a legkevesebb vád a járatok korlátozásáért és azért, hogy a gőzhajózást fejleszteni nem akarja, akkor, mikor vállalatára ráfizet, s mikor Somogy és Veszprémmegyeiek életbevágó érdekük ellenére a társasággal kikötöttek, s tőle a segélyösszeget megvonták.

A Balatoni Gőzhajózási Részvénytársaság 10 éven át az államtól évi 12.000 korona és Zala-, Somogy és Veszprém vármegyektől egyenkint 6.000—6.000 korona évi segélyt kapott, hogy a Balatonon létesített gőzhajózást fentarthassa. A segélyek nyújtása kötelező járatok fentartásához volt kötve és szerződészerűleg szabályozva. A vállalat a közérdeket szem előtt tartva, legalább is háromszor annyi járatot tartott fenn, mint arra kötelezve volt és a három gőzhajót a legnagyobb mértékben használta ki, mely körülményt a kereskedelemügyi ministeriumban tartott értekezleten beigazolták és az értekezlet ki is mondotta, hogy a 3 hajóval több és célszerűbb járatot fentartani nem lehet.

A segélyezést biztosító szerződések lejáratí ideje közeledvén, a Balatont környező 3 vár-

megyét a 8-ik szerződéses évben megkeresték, hogy az eddig nyújtott évi segélyt további 10 évre biztosítsák a vállalatnak, hogy ez alapon a vállalatot tovább fejleszthessék. Sajnos, az ügyet 5 évi tárgyalás folyamán sem tudták dűlőre vinni, mert Somogy és Veszprém vármegyék csupán 2000—2000 korona évi segélyt szavaztak meg és csakis Zalavármegye tartotta fenn az eddigi 6000 korona segélyt. Ezenkívül Veszprém vármegye oly szerződéses pontozatokat állapított meg, melyeket betartani nem lehetséges, azok betartása a közérdekre káros volna és akadályozná a Zala vármegye részéről kívánt jogos feltételek betartását, holott Zalavármegye mindig készségesen előljárt a vállalat anyagi és erkölcsi támogatásában. Ennélfogva Veszprém vármegye részéről segélyezésre nem is számíthatnak, mint a lefolyt két évben is, — noha az összes járatokat úgy tartották fenn, mint azon években, melyekben 6000 korona segélyt kaptak — Veszprém vármegye egy fillér segélyben sem részesítette a vállalatot és Somogy vármegye is csak évi 2000 K segélyt nyújtott, míg Zala vármegye egyedül adta meg a két szerződésen kívüli évben is az azelőtti 6000 korona segélyt, méltányolva, hogy az összes járatokat változatlanul fentartották.

Az ügy természete azonban feltétlenül megkívánja, hogy a három vármegye egységesen és egyöntetűen intézze el a kérdést, nem pedig, hogy egyik szerződés a másiktól függetlenül készítettessék és az egyik vármegye által kívánt feltételek lehetetlenné tegyék a többi vármegye által kívánt feltételek betartását.

Mindazonáltal, hogy az ügyet már öt éve eredménytelenül tárgyalják és a legutóbbi 2 évben Veszprémvármegyétől egyáltalában semmi segélyt nem kaptak és Somogyvármegyétől is csak 2000 korona segélyben részesültek, a járatokat változatlanul oly arányban tartották fenn, mint midőn még 6000—6000 korona segélyben részesültek, ami természetesen azt eredményezte, hogy ezen két évben a zárszámadásokat tetemes veszteséggel zárták le. Ha ezt most így folytatnák, rövid idő múlva beállana az a körülmény, hogy alaptőkéjüket a folytonos veszteség felemésztené, a mit a részvényesek iránti kötelezettségük tudatában, bekövetkezni természetesen nem engedhetnek. Ennélfogva a folyó évi január hó első napjaiban rendkívüli közgyűlést tartottak, melyben a részvényesek elhatározták, hogy a gőzhajójáratokat az eddigi keretben csakis akkor kezdik meg, ha a segélyügy kedvező elintézését nyer, ellenkező esetben a nem jövedelmező járatokat teljesen beszüntetik és a többi járatokat is csak azon időre tartják fenn, midőn azok jövedelmezősége biztosítva van.

Mindezt kimerítő memorandumba foglalva, felterjesztést intéztek a kereskedelmi ministerhez és a memorandumot másolatban megküldték a megyék alispánjaihoz is. A memorandumban kifejtették álláspontjukat, megjelölték kívánságukat és az esetleges rideg visszautasítás esetére határozottan jelezték a járatoknak előbb említett korlátozását, esetleg azok teljes beszüntetését.

Az állam úgy vélte megoldani az ügyet, hogy egy nagyobb társaságot, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási részvénytársaságot akarta rábírní a balatoni üzem átvételére. A tárgyalások megindultak és hiteles adatok alapján mértékben az eddiginél kisebb segély mellett fentartani nem lehet, sőt több segélyre van szükség, mert a vállalat az eddigi gyakorlattól eltérőleg a segély után még adót is köteles fizetni, míg eddig adómentességet élvezett. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási részvénytársaság tehát az átvételtől elállott, miután kevesebb segély mellett ő sem tarthatta volna fenn az eddigi járatokat.

A kereskedelemügyi tárcánál beállott változás után Horánszky Nándor keresk. miniszter a legnagyobb jóakarattal karolta fel az ügyet és a kedvező elintézés biztosítva volt. Halálá miatt a további tárgyalások ismét fönnakadást szenvedtek. A tárgyalások most újra folyamatban vannak és remélhetőleg a legrövidebb idő alatt kedvező befejezést nyernek.

A vállalat részéről meg van minden jóakarattal és áldozatkészség és ha Veszprém és Somogy megye nem vonta volna meg, illetve nem szállította volna le a segélyösszegeket, a hajózást az eddigi keretben változatlanul fentartották volna. Sajnos, hogy a járatok szünetelése Zala vármegyét is sújtja, holott Zalavármegye készségesen felajánlotta az eddigi 6000 korona segélyösszeget, azonban az ügyet csakis egységes eljárással lehet sikeresen dűlőre vinni.

Magyar nyelvi jutalmazás.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő következő nyílt levelet intézte a «Muraköz» szerkesztőjéhez.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Felkérem, hogy a magyar nyelvben jeleskedő muraközi és vendvidéki tanítók és tanulók 1900—1901. tanévi, most már tizenhatodik megjutalmazásáról szóló elszámolásumat becses lapjában közzétenni sziveskedjék.

Ezen tizenhatodik megjutalmazásra a következő, társadalmi úton begyűlt összegek állottak rendelkezésemre:

I. Zalavármegye törvényhatóságának adománya 600 kor., II. Zalavármegye nemesi pénztárának választmánya 240 kor., összesen 840 kor.

Az I. alattiból megjutalmaztattak:

Czinsek János negyedik hegykerületi áll. isk. tanító 60 K, Danitz Sándor stridói áll. isk. igazgatótanító 60 K, Gran Géza esáktornyai gyakorló iskolai tanító 60 K, Menesey Károly esáktornyai községi iskolai tanító 60 K, Tóth Sándor perlaki áll. iskolai igazgatótanító 60 K, Vreszk Vince drávavásárhelyi áll. isk. tanító 60 K, a drávavásárhelyi áll. isk. növendékei 20 K, a drávaegyházi községi iskola növendékei 20 K, a esáktornyai gyakorló iskola növendékei 20 K, a fityeházi községi iskola növendékei 8 K, a hodosáni állami iskola növendékei 20 K, a muraközi hegyvidék állami iskoláinak (Stridó, Második Hegykerület, Negyedik Hegykerület, Ráczkanizsa, Királylak) növendékei 130 K, a muraszterdahelyi áll. isk. növendékei 10 K, a muraszterdahelyi áll. isk. növendékei 12 K, összesen 600 K.

A II. alattiból megjutalmaztattak:

Benkovics János deklezsinai rk. 60 K, Rózsa Károly második hegykerületi áll. isk. tanító 60 K, Krampatitsné Kosich Ilona stridói áll. isk. tanítónő 60 K, Tibanyi Lajos ráczkanizsai áll. isk. tanító 60 K, összesen 240 K.

Vagyis ezen tizenhatodik megjutalmazás alkalmából kiosztatott összesen nyolcszáz negyven K.

Végül megemlítem, hogy a „Muraköz” 1886. évi 43., 1888. évi 8., 1889. évi 7., 1890. évi 4. és 5., 1891. évi 7. és 8., 1892. évi 7., 1893. évi 7. és 40., 1895. évi 4., 1896. évi 7., 1897. évi 6., 1898. évi 7., 1899. évi 12. és 13., 1900. évi 20., 1901. évi 19. számaiban, végül pedig a jelen alkalmából közzétett elszámolásom értelmében, tehát összesen tizenhat alkalomból, társadalmi úton egybegyűlt adományokból kiosztatott 17.543 korona 40 fillér, azaz tizenhétézeröttszáznegyvenhárom korona és negyven fillér.

A vonatkozó okmányokat mellékelve, vagyok Zalaezerszeg, 1902. május 9.

Hazafui üdvözlettel

Dr. Ruzsicska Kálmán,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Az iparosifjak körének közgyűlése.

A zalaegerszegi iparos ifjak önképző egylete vasárnap, f. hó 4-én tartotta Bódy József elnökllete alatt évi közgyűlését. Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó végszavai lelkesedésre ragadták a hallgatókat. Bódy József évek hosszú sora óta áll az önképző egylet élén s az ifjúsághoz inté-

zett buzdításával most is bebizonyította, hogy mennyire szívén viseli az önképzés ügyét, az iparos ifjak jövőjét, boldogulását.

Az elnök e szavakkal fejezte be nagyszabású megnyitóját:

„A vallásos érzés ápolása mellett igyekezzenek szívüket, lelküket kiművelni, mert az ipar fejlődésére döntő befolyással van az iparosok műveltségi állapota. A magyar iparosoktól méltán megköveteli a társadalom, hogy elhagyva régi, nyers szokásaikat, a külföld művelt iparosainak modern társadalmához fölemelkedjenek. Mióta egyesületünk élén állok, azóta mindig e nemes eszméért küzdök s boldog volnék, ha önök jóakaró közreműködésével e ezélt elérhetném.“

„Ha az iparos osztály megbecsüli saját értékét és felfogja nemes hivatását; ha lelkesedni tud az ipar fejlődésének nagy eszméjéért; ha kellő műveltségre szert téve megtanul küzdeni a nehézségekkel és megbarátkozik azzal a gondolattal, hogy a kézművesnek nem csak robot munkát kell végeznie, hanem be kell hatolnia mestersége titkaiba is; ha belátja, hogy ipara fejlesztése mellett önmagát is folyton művelnie kell, hogy a kor színvonalára emelkedhessen és ott fentarthassa magát: akkor iparunk történetében egy új korszak veszi kezdetét, melyet hálaival üdvözöl a magyar közönség.“

„Ezen érzelmek hatása alatt állok évek óta s legfőbb vágyam azt megérni, hogy Magyarország összes iparosait felolvasni lássam egy egységes társadalomban; hogy a polgári társadalom minden egyes tagját egyformán becsüljék; hogy mindenkinek azzal a mértékkel mérjenek, a mely a polgárt a köztéren teljesített munkásságában, hírségében, hazaszeretetében megilleti. S e ezélt felé az első lépést megtenni az iparos ifjuság van hivatva.“

Az „ifjuság“ már magában véve duzzadó erőt jelent; tehát hiszem és reményem, hogy e szerény kör saját tevékenysége által meg fog izmosodni és teljesíteni fogja azt a missiót, mely reá mint a társadalom egyik tényezőjére vár!“

Az elnöki megnyitót és beszámolót után lelkes éljenek közt indítványoztatott, hogy Bódy József elnök urnak fáradhatlan buzgalmaért hálás köszönet szavazzassék s beszámolója jegyzőkönyvbe iktattassék.

Meleg szavakban emlékezett még meg az egyesület volt társelnökéről, főtisztelendő Németh Géza káplán urról, ki állásából kifolyó akadályok miatt november végén megvált társelnöki tisztétől; indítványozza tehát, hogy a közgyűlés a volt társelnöknek buzgó tevékenységéért jegyzőkönyvileg fejezze ki köszönetét.

Az évi beszámolásból még a következőket emelhetjük ki: Az iparos ifjak önk. együletének jelenleg 78 rendes, 53 pártoló, 6 alapító és 10 tiszteletbeli tagja van. Az egylet vagyona készpénz (kézipénztár) 423 K 78 f, takarékpénztári betétekben 1147 K 85 f, ingóságokban 2405 K 50 f, vagyis összesen 3077 K 13 f-ből áll.

A választmány 10 rendes, 4 rendkívüli és több önképzőköri közgyűlést tartott az önképzőköri gyűléseken részint Bódy József elnök tartott felolvasásokat, részint dr. Kele Antal ügyvéd úr szabad előadást, részint az ifjuság versenyzett szavaltatok és monologok előadásában.

A kör mulatságain részt vett hölgyeknek a közgyűlés jegyzőkönyvileg mondott köszönetet.

Papp Lajos társelnök indítványkép ismertette a magyarországi iparosok, munkások és kisebb hivatalnokok országos nyugdíj intézményét, mely szerint azok, kik heti 20 fillért befizetnek, 10 évi befizetés után, ha munkaképtelenné válnak, hetenként 8 kor. 40 fillért kapnak életfogytiglan, kik 24 fillért fizetnek be, 9 kor. 80 fillért, — kik 30 fillért fizetnek be, azok 11 kor. 90 fillért kapnak. E nyugdíj összeg évenként 2%-kal

emelkedik és 40 évi befizetés után a nyugdíj havonként 60—70 koronára rug. A nyugdíj intézménynek Magyarországon már több ezer fióktelepe van, megyénkben Nagykanizsa s Keszthely is felkarolta.

A közgyűlés Csertán Károly alispán, dr. Csák Károly lapszerkesztő és árvsz. ülnök és Kovács László ipartestületi elnök urakat az iparos ifjak önképző egylete irányában mindenkor tanúsított meleg érdeklődésük és erkölcsi támogatásuk hálás elismerésül tiszteletbeli tagokká megválasztotta.

Tisztviselőikül a következőket választották meg: elnök egyhangúlag Bódy József, társelnök Papp Alajos, titkár Lónyay József, ellenőr Dömötör Sándor, könyvtárnok Léránt Gábor, háznagy Juhász József, zászlótartók Illés Elek és Németh József, pénztárnok Jády Károly, számvizsgálók Huszák Mihály, Tislér József, Dergáts Károly, választmányi rendes tagok: Hollósy György, Unger Ferencz, Farsang Adolf, Miszory Béla, Práger Ödön, Lendl Gyula, Páll József, Unger Sándor, Puer Gyula, Balaton Sándor, választmányi póttagok: Czill Ferencz, Pálos Gábor, Lendl János, Szeiler Jenő.

Hivatalos-rovat.

I.

Zalaegerszeg r. t. város közhírré teszi, hogy a város képviselő testülete 1902 április 28-án tartott rendkívüli közgyűlésében elhatározta, hogy az ugynevezett esemete kertnél egy új-utca nyitási-szempontról a zalaegerszegi 3073 sz. tjkv-ben a 2749 l. hrsz. alatt felvett és dr. Obersohn Mór zalaegerszegi lakos tulajdonát képező telekből 1620 négyzet meter területet négyzetméterenkint 1 koronával számítva, összesen tehát 1620 koronáért megvásárol és dr. Obersohn Mór zalaegerszegi lakos fent körülírt szántóföldjéből 1920 négyzet meter területű földrészt díjtalanul és tehermentesen elfogad.

Ezen határozatot a tanács az 1886 évi XXII. tcz. 113 §-a értelmében az esetleges felebbezés végett 30 napon át azaz: 1902 április 28-tól május 28-ig kihirdeti.

II.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa hirdetmény útján ezennel felhívja az összes szőlő birtokosokat, hogy a szőlőpenész (*Peronospora viticola*) ellen való védekezés szempontjából a jogerős szabályrendelet 3-ik §-a értelmében a permetezést évenként legalább 3-szor teljesítsék, és pedig 1-ször május 30-ig, 2-szer a szőlő elvirágzása után július 25-ig, 3-szor augusztus havában annál inkább, mert a mulasztók a városi szabályrendelet 4 §-a értelmében és alapján 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetén 3 órától 2 napig terjedhető elzárással büntetettnek.

Zalaegerszegen, 1902. május 7-én.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hírek.

Bírói kinevezés. Ó felsége a Király Hutás József zalaegerszegi kir. aljárásbíróát alsólendvai kir. járásbíróvá nevezte ki.

Eljegyzések. Schwarz Samu szombathelyi kereskedő eljegyezte Tenczer Irma kisasszonyt, Schütz Sándor zalaegerszegi nagykereskedő kedves unokahugát. — **Pallaghy Dezső** 20-ik honvédegyalozredbeli főhadnagy Nagykanizsáról eljegyezte **Viriusz** Karolina kisasszonyt, **Viriusz** Vince leszenzetomaji urodalmi kormányzó kedves leányát. — **Löwenstein** Ignác, a LöwensteinJakab és Ignác helybeli gabonakereskedő cég beltagja, eljegyezte **Friedrich** Paula kisasszonyt **Friedrich** Nándor szenteleki kereskedő kedves leányát.

Állatorvosok áthelyezése. A m. kir. földművelésügyi miniszter **Vuest** Jenő törvényhatósági állatorvost Budapestre, **Mayer** Ottó m. kir. állatorvost Zalaegerszegré, **Horváth** Károly m. kir. állatorvost Alsólendvára áthelyezte.

Esküdtbírószék. A zalaegerszegi kir. törvényszéknél tartandó esküdtzéki ülészsakra behívandó esküdtek lajstromát sorshuzás útján a következőkép állították össze. Rendes esküdtek: Nagy Aladár földbirtokos Balatonederics, Hoffman János mérnök Lenti, dr. Keresztury József ügyvéd Zalaegerszeg, Nedeczky Jenő földbirtokos Balatonederics, Isoó Ferenc ügyvéd Alsólendva, Szabó Döme földbirtokos Pórszombat, Lámm Leó urodalmi tisztartó Bellatincez, Kiss Lajos tanár Zalaegerszeg, Kaszás Dezső ügyvéd Köveskállya, dr. Hoffmann László ügyvéd, dr. Szücs Arnold Tapoleza, Laux Rezső tanár Zalaegerszeg, Nagy Vince földbirtokos Kővágóócsa, Oeskey Rudolf földbirtokos Páka, Velies János főerdész Zalaerdőd, Sibrik Adorján földbirtokos Hászhágy, Stádel János földbirtokos Tárnok, Sohár Kálmán földbirtokos Pusztakozmadombja, Tury József nyug. százados Bellatincez, Tuboly Zsigmond földbirtokos Csonkahegyhát, Zdrávy Árpád földbirtokos Turje, Semetke József földbirtokos Gógánfa, Margineán Sándor tanár, dr. Kele Antal ügyvéd Zalaegerszeg, Nagy Ferenc földbirtokos Hóttó, Mörk Ernő erdész Gyulakeszi, Tóth Gyula körjegyző, Stolzer Jakab földbirtokos Söjtör, Virkner Lajos földbirtokos Kerkakálócza, Wullner Károly földbirtokos Hegymagas. — Helyettes esküdtek: dr. Vida Sándor tanár, Tikl László tanító, Takács József tanító, Záborszky Géza árvsz. hivatalnok, dr. Rosenthal Jenő orvos, dr. Zarka Zsigmond árvszéki ülnök, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, Kunfalvi Rezső tanár, dr. Obersohn Mór ügyvéd Zalaegerszeg, Skublies Károly birtokos Bessenyo. A főtárgyalások május 21—23-án lesznek. Tárgyalás alá kerül három bűnyű.

Sümege város képviselőtestülete Gyömörey Gáspár megyebizottsági tagnak, mint a törvényhatóság kiküldöttjének, elnökléte alatt tartotta meg tavaszi közgyűlését, amelyen Pozsonyi József városbíró részletesen beszámolt a múlt évi működéséről, amit közhelyesséssel fogadtak s annak kinyomatását s a képviselők részére való megküldését elhatározták. — Majd előterjesztett az 1901-ik évi zárószámadás, amelyet az előzőleg kiküldött számvizsgáló bizottság átvizsgált, helyesen talált és amely jelentés alapján a közgyűlés az előjárásnak a felmentvényt megadta. Ezután városbíró elnökléte alatt folytatták a közgyűlést, miután Gyömörey Gáspárnak köszönetüket nyilvánították. — Tudatta a városbíró, hogy Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő közbenjárására két ajánlat érkezett a 80.000 K-ás törlesztési kölesön ügyében; a közgyűlés az ez ügyben kiküldött bizottságot fölhatalmazta, hogy a két pénzüntézzel a tárgyalást folytatva, a végleges feltételeket egyikkel állapítsa meg és szerződésbe foglalva, terjessze jóváhagyás végett a közgyűléshez. — Majd felolvasták a veszprémi püspök levelét, melyben sajnálattal tudatja, hogy a belügyminiszteriumnak a zárdaügyben támasztott követelését, hogy a fentartás kötelezettségét a későbbi veszprémi püspökre is terjeszszék ki, el nem fogadhatja; mert fölösleges is, amennyiben a város 8.000 K-ás évi hozzájárulása, a tandíj és az internatus fényes jövedelmet biztosítanak az intézetnek. Dr. Bárdi György képviselő ajánlotta, vállalja el a város a zárda esetleges megszűnése esetén maga az oktatás ellátását, úgy azonban, hogy a város által adott házak fejében a zárda megszűnése esetén az intézet a város tulajdonába menjen át. Többen szóltak az ügyhöz, míg az indítványt egyhangúlag eltagadták s felkérték dr. Lukonich Gábort, mint ez ügy lelkes harcosát, hogy a püspökkel személyesen tárgyalva, a fentforgó nehézségek kölesönös elhárítására kérje fel. — Végül a közgyűlés Epstein Vilmos indítványára kérvényileg megkeresi a kereskedelemügyi minisztert a déli vonatok visszaállítására és a sümegei vasuti állomásnak kibővítése tárgyában.

Gyászhir. Vízgy Gyula nyug. kir. járásbíró, Zalaegerszeg város társadalmának köztiszteltében álló, népszerű alakja meghalt e hó 6-án 71 éves korában. Még néhány hét előtt egészségesen, vidáman járt kelt a jó kedélyű öreg úr, akinek vasból valónak látszott a szervezete. Egy meghülés ügybe döntötte s öt heti kínos szenvedés után meghalt. Vízgy Gyula hosszú évek során át vezette a zalaegerszegi kir. járásbírószéket s tevékeny részt vett a megyei közéletben is. Zalavármegye hí fia, jó ember, derék tisztviselő volt. Utolsó útjára a rokonok, barátok, tisztviselők hosszú sora kísérte. A megboldogultban Vízgy Géza vármegyei aljegyző édes apját, Thassy Lajos

zalaegerszegi főszolgabíró apását gyászolja. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Víz Gizella férjzett Thassy Lajosné, Víz Géza mint gyermekei, Thassy Lajos mint vője a maguk és széleskörű rokonságuk nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb atyának, apósnak és rokonnak, Víz Gyula nyug. kir. járásbíró és törvényhatósági bizottsági tagnak 1902-ik évi május hó 6-án délelőtt 1/2 8 órakor élete 71-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentességének ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult 1902. évi május hó 7-én d. u. 5 órakor fog a zalaegerszegi róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni, lelki üdvéért az engesztelő szentmise áldozat a zalaegerszegi plebánia templomban május hó 7-én délelőtt 9 órakor fog az Urnak bemutatni. Zalaegerszeg, 1902. évi május hó 6-án. Áldás és béke lebegjen hamvai felett!

A munka jutalma. Petrikereszturban f. hó 8-án adatott át néhai Rosenberg Sándor eszterházi gazdájának, Kukor Györgynek a Földművelésügyi Miniszter elismerő oklevele és 100 korona pénzbeli jutalma. Az átadás a környékbéli birtokosok és Petrikeresztur község lakosainak jelenlétében az iskola udvarán ment végbe. Az ünnepélyt Mayer István novai főszolgabíró nyitotta meg. A jutalmat Stádel János tárnoki földbirtokos adta át a hú eselédnek a következő szép beszéddel: „Mai összejövetelünk célja ünnepet ülni, a munka ünnepét, hogy egy becsületes, hűséges szolgálatban eltöltött munkás élet iránt lerójjuk elismerésünk adóját akkor, midőn a magas kormány tudomást szerzett Kukor György 32 éves hűséges szolgálatáról és őt diszoklevéllel és 100 korona jutalommal tüntette ki. A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter, illetve dr. Jankovich László gróf főispán ur ömeltósága megbízásából nekem jutott a szerencse osztályrésztől, hogy a mai ünnepélyes alkalommal a kitüntetés tárgyait az ünnepeltnek átnyújtsam. Megvallom őszinte örömmel jöttem ide és szívesen hajtom meg zászlómat a kitüntetett érdemei előtt, mert egy előpélda áll előttünk, hogy csakis a becsületes, hűséges, kitartó munka az, ami az emberi életben örömet szerez; megszerzi felelőseivel becsülését és embertársai tiszteletét. A becsületes, hűséges, kitartó munka az, ami bizonyosan előhoz vezet. Miadnyájan egy nemzet, a magyar nemzet napszámosságai vagyunk. Mindnyájunknak kötelessége dolgozni. Mindenki igyekezzék azt a helyet, a hova a sorsa rendelte, úgy betölteni, hogy elmondhassa magáról, amit a böles mondott: „életem folytonos becsületes munkával töltöttem el és legnagyobb örömet mindig a munkában találtam“. A kitüntetett Kukor György 32 évi hűséges szolgálat alatt a munka embere volt, kiérdemelte kenyéradó gazdájának tiszteletét, becsülését, sőt még a magas kormány is tudomást szerezett hűséges szolgálatáról. Kell-e ennél szebb példa tisztelt hazáimiai? Nem-e olyan kitüntetés ez a munkás embernek, mint a katonának az érdemkereszt? Tanuljunk e szép példából, mert ma olyan időköt élünk, hogy a munkát megbecsüljük. A világ igen nagyot változott, amióta földművelésügyünk mostani miniszterünk, dr. Darányi Ö. excellenciája kezében van, azóta van pártfogónk, ugyszólván atyánk, ki atyailag gondoskodik a magyar gazdáról, különösen pedig a kisgazdákról, akiket védelmez mindenféle módon. Főtevése az, hogy a kisgazda, a gazdasági munkás becsületes munkájával tisztességesen megélhessen, családját nevelthesse.

Erről tanuskodik ama sok újabb törvény, mely mind a munkás és kisgazda érdekében hozott; ilyen az aratás a esélés törvény szerinti szabályozása, a mely a munkásnak a keresetét biztosítja bében, szükben; ilyen a munkásnak baleset biztosítása és a munkás segélypénztár. Ezek mind oly üdvös intézkedések, a melyekről előbb szó sem volt és mind azt eszózzák, hogy becsületes munkájával mindenki megélhessen és hazánkban. Igen szép gondolat a miniszter Ö. excellenciájától, midőn még a hűséges, becsületes munkásról is tudomást szerez, azt kitünteti, megjutalmazza, hogy jó példát lássunk, hogy lássuk, miszerint minden ember annyit ér, a mennyit dolgozik. — Jó gazdának jó eselédje van — szokták mondani; de az is igaz, hogy a gazdát mindig a eseléd rontja el s viszont az is igaz, hogy jó eselédnek mindig jó gazdája van. Itt van előpélda Kukor György, aki 32 évi szolgálat alatt mindenkor jó gazdát talált, a ki őt becsülte, tisztelte, aki neki mindig biztos

kenyeret adott. Sajnos, hogy a végzet Rosenberg Sándort, ezt a jó gazdát elszóllította az élők sorából, az Isten adjon az ilyen jó gazdának örök nyugalmat. De tudom, hogy Kukor Györgynek mindenkor jó gazdája lesz, mert a hűséges, becsületes, kitartó munkát mindenki becsüli. Most pedig azt kívánom, hogy ezen szép kitüntetést fogadja mint hűséges szolgálatának jutalmát. Mindenkor önzéssel, büszkén tekiüthet a kitüntetésre, mint a katonára, a ki magát esatában kitüntette. Még azok is büszkén örizzék meg ezt a szép emléket és jó példa legyen mindnyájuknak, hogy hűséges, becsületes munka nyújtja az emberi életben a legtöbb örömet. — Az ünnepély után a kitüntetett gazda és eseléd társai a néhai Rosenberg Sándor családjá nevében jelen volt Stern Farkas által külön adott 20 korona jutalomból Petrikereszturban vig lakomát ültek, míg a társaság és a környékbéli urak tagjai ebédre Nagylengyelbe kocsiztak, a hol Stern Farkas vendégei voltak.

Evangelikus istentisztelet tartatik Pünkösöd II-ik ünnepén a felső kereskedelmi iskola emeleti nagy termében. Kezdeté fél 11 órakor.

Tanítói közgyűlés. A keszthely-sümegi róm. kath. tanítói kör f. hó 22-én Keszthelyen az elemi iskola helyiségében tartja tavaszi közgyűlését, amelyen gyakorlati tanítást tart Hannig Gyula galsai tanító; a kartársi szeretetről felolvasást tart Wendler Viktor udvarnoki tanító.

Színészlet. Megirtuk annak idején, hogy Zalaegerszeg a székesfehérvár—szombathelyi színi kerülethez csatlakozott, amelybe a fenti két városon s rajtuk kívül még Veszprém, Keszthely, Siófok és Balatonfüred tartoznak. A kerület igazgatója Kunhegyi Miklós lett, aki társulatát úgy szervezte, hogy a kerülethez tartozó nagy városok igényeit kielégítthesse. Kunhegyi Zalaegerszegen is bemutatkozott, ezuttal csak 20 előadásra terjedő saisonban, mert hosszabb idő ebben az évben már nem jut. Legutóbb Veszprémben játszott a társulat és pedig a legnagyobb sikerrel. Az idény május 17-én kezdődik és tart június 7-éig. A színházi jelentésben olvasható névsor a legjobb ajánló levél. A primadonna Pálffy Nina, akit Deák Péter társulatából Zalaegerszegen előnyösen ismernek. Jó erők Hamari Margit soubrette, Molnár Bella maiva, Pávai Vajda Ilonka szende, Konkoly Thege Emília hőső, Pozsonyi Lenke coloratur énekeső; Décsi Sándor hősszerelmes, Kovács Sándor bonvivant, Márton Miklós tenorista, Szalóky Dezső kmoikus. Tarján Aladár bonvivant stb. A társulatnak 10 tagból álló jó zenekara van. Azt hisszük, hogy a rövid idény alatt látogatott lesz a színház, mert a legjobb újdonságok kerülnek szíre.

Kormánybiztos az érettségi vizsgálaton. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a a székesfehérvári tankerületben a keszthelyi kath. főgymnasiumhoz dr. Hampel József budapesti tud. egyetemi nyitv. rendes tanárt küldötte ki miniszteri biztosul.

A zalaegerszegi áll. főgymnasiumban a f. évi rendes érettségi vizsgálat írásbeli része május hó 20—24. napjain, szóbeli része június 18. és 19. napjain fog megtartatni.

A zalaegerszegi karácsonyfa egylet közgyűlését május 15-én tartja az elemi iskolában. Az egylet szokásos nyári mulatsága június 15-én, kedvezőtlen idő esetén 22-én lesz.

A muraközi tanítói járáskör harmincz éves fennállásának jubileumát május 10-iki közgyűlése alkalmával fogja megünnepelni. A gyűlés elő Muraköz tanítói és tanügybarátai nagy érdeklődéssel néznek. A gyűlés lefolyásáról jövő számunkban adunk tudósítást.

Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, Beeschely községben május hó 11-ére eső országos vásárnak és évben kivételesen május hó 12-én, Zalabaksa községben szeptember hó 14-ére eső országos vásárnak ez évben 15-én való megtartását.

Nyári mulatság. A zalaegerszegi Kereskedő Ifjak önképző egylete rendes nyári mulatsága június hó 22-én, kedvezőtlen idő esetén ugyanazon hó 29-én Péter és Pál napján lesz a kaszaházi kertben, melyre a közönség figyelmét már eleve felhívjuk, miután kellemes meglepetésben fog részesülni.

Tűzveszedelem. E hó 4-ikén éjjel Vörös Gergely novai lakos háza kigyulladt. A tűz gyorsan terjedt s dacára a legerélyesebb védekezésnek elégett 11 lakóház, 14 melléképület, sok takar-

mány és élelmi szer. Elégett 7 db szarvasmarha és sok baromfi. Szalai János és felesége mentés közben súlyos égési sebeket szenvedtek. A kár 28.000 korona.

Vesztett eb kóborolt a mult héten Ördöghenyében, ahol sok kutyát megmart. A gyanus ebeket lelőtték, a többit zárr alá helyezték. A vestett eb a szőlőkbe menekült.

Sommás osztály. Szentgyörgyvölgyön lakott öreg Domján György kisgazda, aki után egy kis földeske, egy ház és kilenc örökös maradt. A földet valahogyan csak elosztották, de a házon nem tudtak elosztani. A veszekedésnek az lett a vége, hogy az örökösök a ház lebontását határozták el. Kinek jut majd egy ajtó, kinek két ablak, kinek meg néhány gerenda. A határozatba Domján Zsófi, aki a házban lakott, nem tudott belenyugodni, mert hajlék nélkül maradt volna. Meg is mondta, hogy Szent György napján leég a ház. És a közös épület padlásán összehalmozott széna egy éjszakán ki is gyuladt, a ház porrá égett. A kár 1200 koronára rug.

Békés lakó. Pap József napszámosság Kovács György pölöskei lakos házában lakott Szent György napjáig. Szent Györgykor kihureokkodott, de 50 fillérrel adósa maradt a háztulajdonosnak. Kovács sehogysem akarta a hátralékos bért elengedni, levette tehát lakója hidasának egyik ajtóját és nem adta vissza semmi könyörgésre. A mult héten Pap újra kérte az ajtót, Kovács azonban kiszidta adósát az udvaráról. Ebből lett azután a nagy eserepaté, aminek az lett a vége, hogy Pap jól oldalba szurkálta a házi urát, Kovács pedig az ökleivel replikázott. Sok vér folyt 25 krajeárért.

Telekkönyvi Mintatár. A szakközönség a telekkönyvi intézmény mintegy felszázados fennállása óta folyton sürgetett oly szakkönyvet, mely a telekkönyvvezetés technikai részével foglalkozik. A Telekkönyvi Tisztviselők Országos Egyesülete a hiányon segített most, midőn kiadta Sági János és Vajda Adolf „Telekkönyvi Mintatár“, című művét. E munka 2 részből áll. Az I. rész 31 ives könyv, a II. rész pedig 17 iv; 23 külön összefűzött, hű utáztatokban bemutatott telekkönyvi mintából s 4 egyéb mintából áll, mely utóbbiakat, mint külön kötetet, kereszt-kötés alatt kell kezelni. A II. rész 500 telekkönyvi bejegyzést tartalmaz, melyek egymással összefüggnek. Így pl.: látjuk az átjegyzést, a terhek átvitelét, az új telekkönyv nyitását, és a terhek áthozását. E II. részben megtaláljuk az összes telekkönyvi bejegyzést összpontosítva, melyeket telekkönyvtárak tizezerekre menő telekkönyvei tartalmazhatnak. Az I. rész a II. részt magyarázza, mely utóbbinak kiváló értéket ad az az eredeti gondolat, hogy a telekkönyvi mintákat külön fűzték össze s ekként azokat, az I. rész mellé kiterítve, tanulmányozhatjuk. A II. részben 50 drb végzés-mintát látunk melyeket a mintatár telekkönyveibe bevezettek. Az I. rész foglalkozik a telekkönyvi kérvények és okiratok rövid szerkesztésével is. Az írók szakítottak az eddigi minták időtrábló hosszadalmasságával úgy, hogy a könyv e tekintetben korszakalkotásra hivatott. Az írók tekintettel voltak az általános polgári törvénykönyv tervezetére is. A könyvnek jó hasznát veszik mindazok, a kiknek a telekkönyvvel dolguk van. A teljes mű ára 10 K. Megrendelhető a Telekkönyvi Tisztviselők Országos Egyesületénél Budapesten (V., Alkotmány-utca, törvénykezési palota), vagy a társszerzőnél: Sági Jánosnál Keszthelyen.

A szénégető falvaja. Minden munkás ember között a legszegényebb a szénégető. Erdőn lakik, éjjel-nappal dolgozik, kormot, füstöt szenved, mégis alig keresi meg a mindennapi kenyérré válót. Bundies Bálint hernyei lakos is szorgalmasan égette a szenet és nyomorgott mellette. A mult héten összekészített egy szekérre való szenet, hogy majd eladja a hetivásáron. Éjszaka azonban erősen megdözsölték a szenes zsákokat. Szegény Bundies gyanakszik is két hernyei emberre, a zsákokat is megtalálta, de a gyanúsítottak tagadnak, a szén pedig azóta ki tudja hol égett el?

Gyanus haláleset. Sötét József jómódu halápi földművest az erdőben halva találták. A hullán külérőszak nyomai voltak láthatók s valószínű, hogy Sötét József bünténynek esett áldozatul. Úgy beszélnek, hogy a szerencsétlen embert sőgora és egy felbérelt napszámosság orozva ütötték agyon.

Nevető örökösök. Nem rég halt meg B. máv. tisztviselő, ki az utóbbi években uri módon élt és ez az életmód mindenki előtt rejtély maradt, annál is inkább, mert a csekély nyugdíjból nem juthatott a költséges élvezetekre. Az örökösök kíváncsian lesték a végrendelet tartalmát. De ebben csalódtak. Nem maradt se pénz, se értékpapír. Ellenben csakhamar rábukkantak a jövedelmi forrásra, mely az elhunytat éveken át ellátta pénzzel. Kis jegyzőkönyvének egy pár oldalán a *Török A. és Társa* név volt feljegyezve és a jegyzetek magyarázó része bebizonyította, hogy B. rövid egy pár év alatt sok kisebb nyereségyen kívül négyszer tekintélyes összeget, köztük két főnyereményt, nyert Török A. és Társa cégnél, kinek Teréz-körút 46., Váci-körút 4., Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54. és Kerepesi-út 32. sz. alatt vannak a banküzletei. A további kutatások alkalmával egy lexikonban egy sorsjegyet találtak az örökösök. A véletlen úgy hozta magával, hogy ez a sorsjegy is nagy összeget nyert Török bankházában. Elképzelhető, hogy az eddig szomorú örökösök arca mint derült ki a nem várt nagy örökség felfedezése folytán.

Könyvü szüretelés. Csordás István lentikápolnai lakos a hegyen dolgozgatott. A szőlő lábában volt dolga, ahonnan nem láthatott a nyitott hajlékra. A szomszéd gazda észrevette, hogy senki sem őrzi a pincét, kézre kapott tehát egy jókora kebelel korszót s tele eresztette a csapósól. Haza is vitte a szakmányt szerencsésen. A siker felbátorította s többszöri fordulóra biztatta. Elhordott már két akó bort. Az utolsó fordulón azonban rajta vesztett. A gazda megcsipte a tolvajt s a kebelel korszót elvette a jó szomszédától.

Egy csomag pamukot találtak az andráshidai uton; aki elvettette, a mi május 6-án d. u. 7 óra után történt, Horváth Ferenc vorhotai lakosnál veheti át.

Tilos-e a legeltetés a szőlőhegyekben? A földművelésügyi miniszter kimondta, hogy a közönségnek joga van a szőlőhegyeken való legeltetést a szükséges, szorosabb felügyelet szempontjából szabályozni, de eltítani nincs joga. A miniszter ezen rendelete ekként szól: „Z. vármegye közönségének. Értesítem a közönséget, hogy határozatát, melylyel M. L. község képviselőtestületének a szőlőhegyekben a legeltetést eltiltító határozatát jóváhagyta, az I. E. m. 1-i birtokos felebbezését folytán felülvizsgáltam s mindkét határozatot megsemmisítem. Mert a legeltetés a földbirtok használatának egyik módja, s annak eltiltása az 1894. évi XII. t.-cz. 1. §-ába ütközik. Az idézett törvénynek egyik rendelkezése sem ad jogalapot arra, hogy a szőlőhegyekben való legeltetés eltiltható legyen. Kétségtelen, hogy a legeltetés a szőlők között vagy azokhoz közel eső területeken csakis fokozott és szorosan előírt felügyelet mellett gyakorolható. Az 1894. évi XII. t.-cz. 18. és 19. §-a alapján a törvényhatóságok, esetleg a törvényhatósági szabályrendelet keretében — a községek is, oly módon szabályozhatják a legeltetett állatok őrzését, amint az a szőlőültetvények megvédelme czéljából szükséges. Ugyanez a czél elérhető akkor is, ha a szőlőbirtokosok hegyközséget alakítanak, s a legeltetést annak keretében az 1894. évi XII. t.-cz. és 48.000/894. sz. végrehajtási rendelet 46. §-a alapján megfelelően szabályozzák.“

Akik külföldre leveleket küldenek, figyelmezteti a postahivatal, hogy leveleiket helyesen bérmentesítsék. A közönség tájékoztatására következtében igen nagy számban adatnak fel külföldre szóló levélpostai küldemények, melyek teljesen bérmentesítetlenek, vagy hiányosan vannak bérmentesítve. Az ebből származó kellemetlenségek és kezelési nehézségek megszüntetése czéljából a közönség a külföldre szóló levelezések szabályszerű bérmentesítésére már a saját érdekében is fordítson kellő gondot és e tekintetben szorosan alkalmazkodjék az előírt díjszabáshoz.

A budapesti kertészeti kiállítás, mint tudósítónk értesít, nemcsak a nagyközönség, hanem a legelső szaktekintélyek véleményei szerint minden eddigit felülmúl és vetekedik bármely világhiállításal. — Ezen siker oroszlanrésze Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő, akinek kiállítása oly szép és fenséges, hogy e czég tulajdonosa nem győzi fogadni az elismerő nyilatkozatokat, melyek valóságos óvációszámba mennek. — A megnyitás napján József főherceg személyesen gratulált Mauthner Ödönnek és bemutatta Klotild főhercegnőnek. — Kedden Ő felsége is meglátogatta a kiállítást és minden egyes eszo-

portnál elismerését fejezte ki Mauthnernek. — E világhírű czég, mely eddig 22 külföldi kiállításon az első díjakat vitte el, ezúttal versenyen kívül jelent meg, hogy mellette főképp a vidéki czégek is érvényesülhessenek, sőt ő maga is 3 tiszteletdíjat ajánlott fel a kiállítás ügye érdekében. — Mauthner csoportjai 15 főhelyet foglalnak el az iparosarnokban és az előtte levő területen. — Olyan gazdag babérrődöt és pálmaligetét és szindús virágokat még nem látott a budapesti közönség, a minőt Mauthner varázsolt oda. Kiállított többi között viruló 1000 Crimson Rambler rózsát, 3000 nagyvirágú Cineráriát, több mint 4000 babérfát, melyek a kiállítás után eladásra kerülnek. 800 szegfűt 175 változatban stb. stb. — Még a szakemberek is oda nyilatkoztak: «tudtuk, hogy Mauthner nagy, de hogy ilyet is tud nyújtani, az már igazán páratlan!» A zsűri egész zavarban volt, hogy mivel fejezze ki elismerését és megbízta az elnökséget, hogy magasztaló hangú levélben mondjon köszönetet Mauthnernek, amiért a kiállítást oly magas színvonalra emelte.

Gazdáink figyelmébe. A külföldi porosz szeten teljes mértékben pótolja a tatabi tojásszén (brikett). Utalunk a vonatkozó hirdetésre.

Utastfogadói szálló bérbeadáti. A zalaegerszegi ipartestületnél a jelenlegi utastfogadói bérlővel a szerződés megszüntetett. A kik ezen szállót bérbé venni akarják, forduljanak az ipartestülethez, ahol bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Időjárás. Hiába reménykedtünk, hiába vártuk a jó időt, a hideg állandó maradt s az eső ugyszólván szakadatlanul esett. Egy szebb nap is volt a héten; kitisztult az ég, melegen sütött a nap, de az éjszakai szél újra felhőket kergetett fölénk. Ugy látszik, hogy a legszebb hónapban az idén nem sok gyönyörűségünk lesz.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 4-én a hivatalos adatok alapján: *lépfene:* Pórszombat 1 u.; *veszettség:* Csáktornya 1 u., Nova 1 u., Pakod 1 u., Zalaszentlászló 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés:* Cserencső 1 u., Deklezsin 1 u., Dobronak 1 u., Felsőbisztrice 1 u., Felsőszenterzsébet 2 u., Petesháza 1 u., Rédies 1 u., Bányavár 1 u., Belicza 2 u., VIII. Hegykerület 1 u., Lapány 1 u., Tótfalu 1 u., Zsedény 1 u., Murakeresztur-Kollátszeg 1 u., Nagybakonak 1 u., Beesehely 1 u., Csörnyeföld 1 u., Kerkaszentkirály 2 u., Szécsisziget 2 u., Zalalövő 1 u.; *riákhór:* Karos 1 u.; *sertésorbané:* Mindszentkál 8 u., Szepezd 9 u.; *sertésvész:* Gáborvölgy 1 u., I. Hegykerület 1 u., IV. Hegykerület 1 u., Lapány 1 m., Rigyác 1 m., Sormás 8 u., Petrivente 1 m., Szentpéterföld 6 u., Tótszerdahely 1 m., Tárnokoroklán 4 u., Alsópusztakovecz 1 u., Kotor 3 u., Gyömörő 1 u., Monostorapáti 1 u.

Vasuti nyári menetrend. Zalaegerszegre érkezik: *Bobárol* 8 óra 39 p. reggel, 5 óra 45 p. délután, 9 óra 47 p. este. *Csáktornyáról* 9 óra 15 p. reggel, 8 óra 24 p. este. *Zalaegerszegről indul:* *Bobára* 5 óra 54 p. reggel, 9 óra 29 p. délelőtt, 4 óra 12 p. déltán. *Csáktornyára* 4 óra 59 p. reggel, 5 óra 52 p. déltán. *Helyi közlekedés Zalaegerszeg és Zalaszentiván között.* *Zalaegerszegről Szentivánra indul:* 6 óra 35 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 2 óra 33 p. déltán, 8 óra 30 p. este. *Szentivánról Zalaegerszegre érkezik:* 7 óra 56 p. reggel, 1 óra 57 p. déltán, 4 óra 01 p. déltán, 9 óra 47 p. este. *Szentivánról indul:* *Szombathely felé* 7 óra 15 p. reggel, 1 óra 12 p. d. u. (gyorsvonat), 3 óra 13 p. déltán, 2 óra 17 p. éjjel. *Nagykanizsra felé* 5 óra 55 p. reggel (vegyesvonat), 12 óra 37 p. déltán, 3 óra 13 p. d. u. (gyorsvonat), 9 óra este, 2 óra 21 p. éjjel. *Nagykanizsáról* a vegyes vonat indul 5 óra 20 p. d. u., *Zalaszentivánra* érkezik 7 óra 04 p. déltán.

Közgazdaság.

Zalavármegye selyemtenyésztése.*

Talán nincs az országban olyan vármegye, ahol oly sok és költséges kísérletet tettünk volna a selyemtenyésztés meghonosítására céljából, mint éppen Zalavármegyében.

Két ízben próbáltuk meg egy külön selyem-

* Az országos selyemtenyésztési felügyelő jelentése alapján.

tenyésztési felügyelőséget szervezni a vármegyében, de azt nem tarthattuk fenn, mert még annyi gubót sem termeltek, mint egy más vármegye közepes községében.

Hogy a vármegyében a selyemtenyésztés meghonosítása végett mégis oly költséges áldozatokat hoztunk, ennek két indító oka volt és pedig:

Az egyik az volt, hogy több ízben érkeztek hozzánk felhívások, hogy a selyemtenyésztést Zalavármegyébe is vigyük be. Különösen a Balaton vidékére hívták fel a figyelmet, melyet éghajlati viszonyainál fogva én is kiválóan alkalmasnak tartok ezen iparág meghonosítására.

A másik oka annak, hogy költséget és fáradságot nem kímélve, iparkodtunk meghonosítani a selyemtenyésztést a vármegyében, az volt, hogy az ottani értelmes, de szegény nép érdekében mintegy kötelességünknek ismertük nagyobb áldozat árán is megteremteni ezen kereseti ágat.

Első sorban a szederfa tenyésztésre fektettük a főszólyt, mert arról győződöttünk meg, hogy éppen itt legnagyobb a szederfa hiánya.

A szederfa tenyésztés emelése érdekében kiosztottunk a vármegyében 1.001 $\frac{1}{4}$ liter szederfa magot, 1.016.744 darab 2—3 éves tovább iskolázandó, vagy eleven sövénynek használható magágyi szederfaesemtetét és 21.307 darab kiültetésre alkalmas szederfát. Ezenkívül a vármegye államépítészeti hivatala részint állami, részint törvényhatósági utak mellé 1.542 darab szederfát ültetett ki, mely mennyiséghez az országos selyemtenyésztési felügyelőség 1.007 darabot adott. Összesen ki lett tehát ültetve a vármegyében 21.842 darab szederfa.

Kedvesen használok fel ezen alkalmat is mély köszönetemet nyilvánítani az államépítészeti hivatalnak, a szederfa tenyésztés lelkes felkarolásáért.

Megilletődve kérdezem azonban, hogy a kiültetett szederfákból hány darab van épségben és hány ment tönkre a kellő gondozás és ellenőrzés hiányában.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség tehát minden lehető megtett arra nézve, hogy a selyemtenyésztést a vármegyében meghonosítsa és nem rajta mult, ha ez nem sikerült.

Régi tapasztalásunk, hogy a szederfa és ezzel kapcsolatban a selyemtenyésztés alapját nem vetheti meg egymaga a felügyelőség, ha e téren nem részesíti kellő támogatásban a vármegye törvényhatósága.

A selyemtenyésztésnek egyedüli alapfeltételét a szederfa bősége képezi, mert csakis így számíthatni nagyobb gubótermelésre és ez teszi lehetővé azt, hogy annak meghonosításával komolyan foglalkozzunk egyes vármegyékben.

A szederfa tenyésztésnél pedig a kívánt siker csakis a községi faiskolák rendezésével, szigorú ellenőrzésével, illetve a járási faiskola felügyelői intézmény életbe léptetésével érhető el.

Erre nézve is szívesen megtette a kezdeményezést a felügyelőség, de sajnos évek óta eredménytelenül kérem a törvényhatóságot, hogy a járási faiskola felügyelői intézményt léptetné életbe úgy, a mint ezt más vármegyék már megtették anélkül, hogy előzetesen faiskolai szabályrendeletet alkottak volna. Ezen intézménynek köszönhetik most az illető vármegyék, hogy területükön a rendszeres szederfatenyésztéssel örvedetes haladást nyert a selyemtenyésztés.

Teljes bizalommal fordulunk tehát a vármegye törvényhatóságához és a legbensőbbben kérjük, hogy a faiskolai szabályrendelet életbe lépte előtt is szervezné a faiskola felügyelői intézményt és tegyen meg minden lehető a szederfa állomány gyarapítására. Különösen fásítsa be szederfával a közutakat, mert a szegény selyemtenyésztők csakis a szederfának veszik közvetlen hasznát. Minden másnemű fa a közutak mellett, nem mozdítja elő a szegény nép érdekét.

A szederfa tenyésztésnél azonban a tulajdonképeni feladat abban áll, hogy a kiültetett szederfákat megóvjuk a megrongálástól és azokat hasznavehetővé tegyük tulajdonképeni céljukra.

Teljes megnyugvással mondhatom, hogy a vármegye úgy éghajlati, mint talaj viszonyainál fogva nemcsak alkalmas a selyemtenyésztésre, hanem itt még több sikerrel üzhető, mint a síkságon. Hiszen éppen az Alpsek és a Pyreneusok völgyében, hazánkban pedig Arad és Krassó-Szörény vármegye hegyes vidékein termelik a legjobb gubót.

A fő természetesen az, hogy elegendő szederfa álljon a selyemtenyésztők rendelkezésére.

Ezért ismételtén és legbensőbbben kérem a törvényhatóságot, hogy a szederfa tenyésztés érdekében emelt kéréseimet méltóztatnék nagybecsű figyelmére méltatni.

Itt felsorolok néhány községet, ahol már foglalkoztak a selyemtenyésztéssel, de a siker egyik vagy másik ok miatt nem volt éppen örvéndes.

Dushely községben a selyemtenyésztők a hernyók gondozását gyermekekre bízták, minnek következtében a hernyók elpusztultak.

Murakeresztur községben is foglalkoznak a selyemtenyésztéssel, de a lakosság kereskedést üz és többnyire távol van. A hernyók ápolását itt is gyermekekre bízzák és ezért nem sikerül a tenyésztés.

Ugyanezen viszonyok vannak **Bajcsa** és **Filyeháza** községekben is.

Nagykanizsán is nagyrészt gyermekek űzték a selyemtenyésztést, a mit nem lehet komolyan venni. Ha a tenyésztést csakugyan aggok és gyermekek űzhetik, ezért nem lehet azt kizárólag gyermekekre bízni, a kikben nincs meg a szükséges komolyság, állhatatosság és inkább mulatságos tréfiának tekintik a dolgot, különösen ha valaki komoly ellenőrzést nem gyakorol.

Légrád községben a selyemtenyésztők átlagos keresete 1901. évben 16 korona 83 fillér volt, mely esekély eredmény a nagy szederfa hiányának tulajdonítható. Kérjük az előljáróságot, hogy az 1894. évi XII-ik törvény 46. §-a értelmében mentől nagyobb gondot fordítani a szederfa-tenyésztésre.

Ugyanerre melegen kérjük Alsódomboru, Alsópáhok, Kottori, Belicza, Domasinecz, Bottornya, Órség, Hodos, Nyírvölgy és Battyán község előljáróságát, mivel a szederfa hiánya miatt a selyemtenyésztés nem ölthet nagyobb mérvet. A selyemtenyésztők átlagos keresete 11—49 koronára rugott.

Csáktornya községben 1900-ban 70 korona 10 fillért keresett átlag egy selyemtenyésztő, de 1901-ben nem sikerült a tenyésztés. Reméljük, hogy ezért jövőben is foglalkoznak selyemtenyésztéssel és a tenyésztés körül több figyelemmel fognak eljárni.

Drávaszárhely községben nem sikerült a tenyésztés, amennyiben a tenyésztők átlag csak 13 korona 65 fillért kerestek.

Drávaszék községben élénken érdeklődik a nép a selyemtenyésztés iránt. Átlag 35 korona 95 fillért keresett egy tenyésztő. Azonban nem ölthet nagyobb mérvet a tenyésztés, mert a köztereken nincs szederfa. Melegen kérjük az előljáróságot, hogy a köztereket, közutakat mellékét ültesse be szederfával, mert csakis az által biztosíthatja a szegény selyemtenyésztőknek a szabad lombszedést. A tenyésztők a magán tulajdonban levő szederfákra vannak utalva, melyekre azonban mindeu körülmény közt nem számíthatnak.

Egrefy, Felsőpáhok, Gógánta, Gulács, Gyulakeszi, Hany, Szabar, Szepetk, Tapoleza, Túrje, Szentgrót, Szentjakab községben is kedvvel foglalkozik a nép a selyemtenyésztéssel és átlag 30—65 koronát keresett egy tenyésztő. Szederfa hiánya miatt azonban nem ölthet nagyobb mérvet a tenyésztés, miért is kérjük a községek előljáróságát, hogy a köztereket és közutakat ültetné be szederfával.

Muraszentháromság község lakossága szintén érdeklődik a selyemtenyésztés iránt és annak dacára, hogy a lombot sok utánjárással, fáradsággal messziről voltak kénytelenek beszerezni, mégis átlag 32 korona volt a tenyésztők keresete. Nagy szolgálatot tenne az előljáróság a szegény népnek, ha a köztereket és a község határában a közeli közutakat befásítaná szederfával.

Muraszardahely község lakossága is kedveli a selyemtenyésztést, mi abból leginkább kitűnik, hogy az 1900. évi eredménytelenség nem riasztotta vissza a népet a tenyésztéstől és az 1901. évben átlag 36 koronán felül keresett egy tenyésztő. Itt is kívánatos volna, hogy különösen a köztereket és közutakat szederfával fásítsák be a község.

Pellics és Podbreszt községben 1901. évben kezdtek foglalkozni a selyemtenyésztéssel és meg lehetős volt az eredmény. Az érdeklődés a tenyésztés iránt minden esetre fokozódni fog, ha az előljáróság szíves lesz a szederfa állományt gyarapítani.

Perlak községben már két évben nem sikerült a selyemtenyésztés. Ha azonban a tenyésztés körül az adott utasítások szerint járnak el, úgy az eredmény nem marad el.

Kiskomárom jó selyemtenyésztő község és egy tenyésztő átlag 64 koronát keresett. Nagyon elkedvetleníti a tenyésztőket az, hogy a köztereken álló szederfákról a lombszedést gátolják. Vegye védelmébe az előljáróság a szegény tenyésztőket és az 1894. évi XII-ik törvény 95. §-a értelmében biztosítsa nekik a szabad lombszedést. A most idézett törvény szerint 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik az, a ki a selyemtenyésztőket a lombszedésben gátolja.

Szobotica községben élénken érdeklődik a nép a selyemtenyésztés iránt és egy tenyésztő átlag 23 koronát keresett. A tenyésztés azonban nem-hogy nagyobb mérvet öltené, hanem csökken, mivel kevés a szederfa, sőt az epreskertben levő összes fákat kivágatta a község bírása.

Tűskesztygyörgy község selyemtenyésztői átlag 31 koronát kerestek. Kérjük az előljáróságot, hogy a szederfák szaporítása céljából minden lehető kövessen el, mert a régi fák lassanként kipusztulnak.

Zalaújvár igen jó selyemtenyésztő községnek ígérkezik. A tenyésztők átlag 30 koronán felül kerestek. Hogy itt nagyobb mérvet fog ölteni a tenyésztés, annak biztos jele az, hogy a jobb módúak is foglalkoznak azzal. A fő természetesen az, hogy a szederfa állomány minél nagyobb mérvben szaporíttassék.

Zrinjfalva községben 1901. évben nem igen sikerült a selyemtenyésztés, amennyiben a selyemtenyésztők átlag keresete 14 korona 64 fillér volt. Reméljük azonban, hogy a szederfaállomány szaporodásával, a selyemtenyésztés is több eredménnyel fog járni.

Ezekből látható, hogy a nép nemesak érdeklődik a selyemtenyésztés iránt, hanem ezzel foglalkozik is és idővel igen nagy mérvet fog ölteni a tenyésztés a vármegyében, ha elegendő szederfa lesz.

Süketek hallanak.

»Die Illustrirte Welt« című folyóirat (Chiswirek High Road No. 626 London W) egy esodálatos gyógyódnak a leírását közli, melyet sükettség, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig jó sikerrel használhat. Az újság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az „Illustrirte Welt“ szerkesztőségébe beküldi.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

búza	minőség szerint	Kor. töl	Kor. új
rozsa	»	8.50	8.60
árpa	»	6.—	6.50
zab	»	7.—	7.30
lóher	»	48.—	52.—
tengeri	»	6.—	6.50
bükköny	»	8.—	8.50
hajdina	»	—	—
fehértab	»	—	—
tarkabab	»	—	—
burgonya	»	—	—

Nyilt-tér.*

A bőr ápolásához.

A hosszú téli időszak után igen sürgős a testet alapos tisztogatás és desinfectió alá venni. Maga a víz ehhez nem elegendő, hanem nagyon észszerű használni erősen desinfectáló hatású szappant. A legjobb szappanok erre a célra minden fürdés és mosdásnál a **Berger-féle Theerszappan**, a **Berger-féle Glycerin-Theerszappan** és **Berger-féle Karbolszappan**. Kaphatók minden gyógyszerárban. Válassz csak a látható védjeggyel!

A KRONDORF A LEGJOBB NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

* E rovatban közlésnekért felelősséget nem vállal a szerk.

Ferenc József

keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**
Társszerkesztő és kiadó: **Udvardy Ignác.**

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni a tavaszi időnyre nagy választékban raktáron levő saját készítésű

cipőimre.

A mérték után való megrendelést is gyorsan és pontosan teljesítem s munkámért kezeséget vállalom.

Fő törekvésem oda irányul, hogy a n. é. közönségnek legmesszebb menő igényeit is kielégíthessem.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Kovács István

cipész

Körmendi-u. 8. sz.

Schütz-féle üzlettel szemben.

Bérbeadó üzlethelyiség.

Az **özv. Unger Domokosné-féle** házban egy

bolthelyiség,

melyben jelenleg **Unger Antal** könyvnyomdája van, az **1902. évi november 1-től kezdődőleg kiadó.**

Bővebb felvilágosítás **dr. Grünwald Samu** zalaegerszegi ügyvédnél nyerhető.

Törlesztéses kölcsönt

5%-os kamatra

földbirtokra, bérházakra

szerzek minden előleg nélkül, még abban az esetben is, ha magasabb kamatú kölcsönökkel vannak megterhelve az első helyen.

Leveleket bővebb felvilágosítással válassz bélyeg mellett postán elintéz

Sárkány József,

Budapest, Váci-körút 21. sz.

AKAGIA SZAPPAN AKACIA-puder 1 kor., AKACIA-crem 2 kor., KOSZVENY ES CSUZ ELLEN REPARATOR

Dr. SCHLESINGER MIKSA VIZGYOGYINTÉZET ES SANATORIUM POZSONY (Cottage) Gyógyulási helyek, pihenés és szellemi élet...

MARGIT KRÉM A nők számára a legkiválóbb és legbiztosabb a FÜLDES-féle

Tanningene hajfestő szer OSAN ROZSATEJ Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl Ludwigstr. 6

PLATSCHEK VILMOS FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház Budapest, IV. Központi Városház

PARISI KIÁLLÍTÁS: ARANY ÉREM! FERNOLENDT Cipőfenyő, legjobban a világon...

SCHWANHÄUSSER Irodai cikkek RENDET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR (ORTHOPAEDIAI MŰINTÉZET) Budapest, VII., Rókus-körhízzal szemben

PFALZ COGNAC A LEGJOBB

Vérgyógyítás - Hemopatia. Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos Budapest, V., Vaczi-körút 18.

28 ÉV ÓTA! AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRASA MAJTHNER ÖDÖN

HOTEL PARIS SZÁLLODA SZálloda: SIMON PÁL BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 25.

MAGYAR TURISTA-TAPASZ tyukszem, bőrkéreg és hőkéreményedés ellen

The Freshams Életrövidítő Társaság Magyar országban működik 1865 óta

CSÁSZÁRFÜRDŐ téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Dr. Kovács Kézipaszta Kárpáti Ibolya-illat

JENCS-féle MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID lovak és szarvasmarháknek

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők ZOLTAN BELA gyógyszertárában Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarokán

A legjobb órákat Részletfizetésre BRAUSWETTER JANOS

Le Délice legjobb Vergé cigarettapapír, legkedveltebb Vergé szívarkahüvely.

Külföldi gyártmányok Szivattyúk és Mérlegek mindenféle minden czélra

SANTAL EGGER Leghíresebb orvosok által ajánlott szer a fátalasság kármalmánál...

Épületfa eladás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy kitűnő minőségű

épületfákat, továbbá

fazsindelyt

raktáron tartok és a legjutányosabb áron árusítok.

Zalalövő, 1902. május hó.

Scheuer Dávid.

1314/m. 1902. sz.

Hirdetmény.

Zalavármegye alispánja az 1902. évi május hó 2-án kelt 11319/ni. 902. sz. rendeletével a csesztregbellatincei törvhat. közút 23-24. km. szakaszán levő **37. számú jármás fahid helyreállítását 2193 korona 42 fillér összeg erejéig engedélyezte.**

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az **1902. évi május hó 24-ik napjának d. e. 10 órájára a kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.**

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz amnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz esatolandó.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszegen, 1902. évi május hó 6-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség értésére adni, hogy a csabrendeki fogyasztási szövetkezet, mint ilyen, feloszlott s a feloszlott szövetkezet összes áruit felszereléssel, valamint az összes jogokkal együtt alulírott, mint a szövetkezet volt elárúsítója, átvettem és azt folytatni fogom.

Csabrendek, 1902. április hó 20.

Födő Mihály.

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a Sopron szab. kir. város tulajdonát képező

Pannonia-szálloda

bérletét 1902. évi április hóban átvettem. A szállodát, mely modern berendezésű kényelmes szobáival az ország vidékeiben ritkítja párját, saját kezelésében fogom vezetni, míg a szállodával kapcsolatos

vendéglőt

Monschein Ferenc urnak, a vendéglő eddigi közkedvelt főpincérének kezelésébe adtam, a ki jóízű ételekkel, zamatos borokkal és az ország legjobb sörével fogja a szálloda vendégeit figyelmesen kiszolgálni.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy vállatom szolgáltatait minél gyakrabban igénybevenni sziveskedjék. Mindenkor az lesz fő-törekvésem, hogy t. vendégeim még oly fokozott igényeit is a legteljesebb mérvben kielégítsem.

Kiváló tisztelettel

Wiedemann János

kávés és szállodás Sopronban.

Napról-napra miudinkább
jótéteménynek
és szükségletnek bizonyul
minden családban a

**Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**
használatát.

Gondos háziasszony ne késlekedjék
tovább ezt a jóízű és egészséges
kávé italt bevezetni.

Tisztább pöttkávé nem létezik, és
nincsen jobb pótlás a babkávé
helyébe, a hol ez orvosilag eltiltatott.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
csak a »Kneipp páter« védjegyű
eredeti csomagokban való. Nyitva
mérlegelt, vagy másképen csoma-
golt maláta kávé soha sem

Kathreiner.

A „Korona“ szálloda mellett levő Komin-féle házában egy

üzleti helyiség kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Mindenütt,

még kis helyeken is, tevékeny ügynökök keresetnek. Kedvelt különleges cikk.

5 K 25 f naponként megkereshető, még melékfoglalkozásként is.

Ajánlatok az eddigi foglalkozásról szóló jegyzékkel „Verdiens“ jelige alatt és ezen újságra való hivatkozással H. Schalek hirdetési irodájához küldendő Bécsbe I.

A

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszor.

== Kapható mindenütt. ==

Jégbiztosítások

kötésének közeledtével felhívjuk a gazda közönség figyelmét a

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ

szövetkezetére.

Ajánlatokat elfogad, felvilágosítással és nyomtatványokkal készségesen szolgál a Zalaegerszegi Gazdasági Egyesület titkári hivatala.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetének Zalaegerszegben levő ügynökségei: Nagykanizsán Tóth Istvánnál, Sugár-út 18 sz.; Tapoleczán Szigethy Ödönnél; Csabrendeken: Sümegi Józsefnél; Káptalanfán: Ley Jánosnál; Karoson: Ujj Józsefnél; Galambokon: Kalocsi Jánosnál; Kollátszegen: Skobrics Józsefnél; Sümeghen: Sümegh Vidéki Gazdakör; Gógánfán: Zabó Gyula körjegyző; Nyíradon: Molnár József körjegyző; Dabronczon: Sárvári József tanító.

ALFA SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Tejgazdasági Gépgyár

BUDAPEST,

V., Báthory-utca 4.

GYÁRTELEP:

Petneházy-utca 8-10.

Szállít: mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket.

Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek berendezése.

Tejgazdasági telepek újjászervezése.

➔ Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben. ➔

➔ Alfa Separatoraink eddig több mint 550 első díjjal lettek kitüntetve. ➔
➔ Évi gyártás körülbelül 47.000 darab. ➔

FOGORVOS

Med. Univ.

az összes gyógytudományok tudora, specialista száj- és fogbeteggek részére.

Dr. Kalinovsky

Budapestről

ide Zalaegerszegre a napokban érkeznek és 10-14 napig működni fog

Szenzációs újdonság!

Szájpadlás nélküli fogak, fogsorok és arany koronák készítése a gyökereknek eltávolítása nélkül. Legújabb fogsorok fémlappal. Tartart emberéltig. Törés kizárva. Mérsékelt árak. Munkámért 10 évi jótállást vállalok.

Katonák, vasúti és állami hivatalnokoknak 50 százalék engedmény.

Fog és fogtőhúzás a legújabb amerikai módszer szerinti érzéstelenítéssel teljesen fájdalom nélkül.

Fogtisztítás fájdalom nélkül.

Fogtömések arannyal, platina, ezüst, cement, opál, üveg és porcelánnal.

Fogak és fogsorok mesteri kivitelben, kitűnő anyagból.

Tört, rossz és használhatatlan fogsorok javítása és újjá átdolgozása 3 óra alatt eszközöltetnek.

➔ Szegényeknek ingyen délelőtt 7-9-ig. ➔

Állandó műterem Budapest, VII., Kerepesi-út 62.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a vérérdények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és határozottan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfőzés, gyomorfájás, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. Szorulás, köhikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszertárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Kőrmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Mura-szombat, Bellatincez, Marczali, Tapolecza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Némethújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztricza, Pinceze, Páka, Újudvar, Nagygrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszertáraiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszertárakban.

! Utánzatoktól óvakodni kell !

és csak

! Ullrich Hubert-féle növ. bor. !

kérendő,

A zalaegerszegi gyógyszertárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

A szőlő peronoszporája ellen való védekezéshez legjobb anyag a **DR. ASCHENBRANDT-féle BORDÓI-POR.**

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogramm 60 fillér, 10 és 5 kilogrammos zsákokban a kgr. 64 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgálic, a permetezót sohasem dugítja.

A magyarvári magy. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és baromfiólak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

A por kapható:

Miklós Jánosnál Zalaegerszeg, Békefi Eleknel Zalakoppány, Balogh Gyulánál Balatonhenye.

Csépléshez!

A Magyar általános köszénbánya r.-t. **Budapest.**

Ajánlja:

Tatai Királdi Sajó-Szent-Péteri Doroghi Tokodi Ebszönyi Mészpor trágyázáshoz

jó minőségű szeneit rendkívül jutányos áron.

!!Tatai tojás szén (brikett)!!

!!Ebszönyi mész!!

A tatai tojás szén (brikett) minőségben vetekedik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb!

13/v. 1902. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 1901/V. II. 976. sz. végzése által Geiszt és Wittman győri

cég végrehajtató javára Németh Imre és Németh József pakodi lakosok ellen 121 K 30 f tőke, egy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfozlalt 949 K — fillérre becsült lovak, szarvasmarhák, gazdasági eszközök és bolti eikkekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Pakodon leendő eszközzésére 1902-ik év május hó 14-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegy-

zessel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. évi április 30-án.

Nagy Sándor
kir. bírósági végrehajtó.

JEGYZÉKE az **50,000** nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.		Korona
1 jutalom	1	600000
1 nyer. á	1	400000
1 " "	1	200000
2 " "	2	100000
1 " "	1	90000
1 " "	1	80000
1 " "	1	70000
2 " "	2	60000
1 " "	1	40000
5 " "	5	30000
1 " "	1	25000
7 " "	7	20000
3 " "	3	15000
31 " "	31	10000
67 " "	67	5000
3 " "	3	3000
432 " "	432	2000
763 " "	763	1000
1238 " "	1238	500
90 " "	90	300
30170 " "	30170	200
3900 " "	3900	170
4900 " "	4900	130
50 " "	50	100
3900 " "	3900	80
2900 " "	2900	40
50,000 ny. és jut. K összegben		13.160,000

Kiváló szerencse **TÖRÖK-nél.**

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Hat millió koronánál többet nyertek nálunk nagy-rabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szabad. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50,000**

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt	—75,	vagyis	1.50 korona
egy negyed (1/4) " "	1.50,	" "	3.— "
egy fél (1/2) " "	3.—,	" "	6.— "
egy egész (1) " "	6.—,	" "	12.— "

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év május hó 22-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főürdánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a.

Fiókok: 1. Váci-körút 4.

" 2. Muzeum-körút 11.

" 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni

Az összeget..... korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

.....
.....
.....

ÖSTERREICHER SAMU

mezőgazdasági gépek és varrógépek
képviselete

NAGYKANIZSA.

Képvisele a hazai legnagyobb gépgyárak.

Megrendelések elfogadtatnak: **teljes gőzgarnitúrák, petroleum- és benzínmotorok**, kézi és járgányosan cséplőkészletek, minden fajta vetőgépek, arató, fűkaszaló, szecskavágó, daráló, tisztító rosták, ekék, boronák, szivattyúk, gyümölcs- és borsajtók, szőlőzuzók és mindennemű gazdasági gépek és géprészekre.

Acetylen világítás és vízvezeték berendezés előnyös feltételekkel. Gépolaj, zsákok és vízmentes ponyvák.

Használt gépek ujjal becseréltetnek.

Acetylen világításról, vízvezetékéről és malomberendezéséről költségvetést és felvilágosítást kívánatra ingyen adok.

Gépjavitások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Faeladási hirdetés.

Kustánszeg és Paraszaszeg községek a Tompa-Apáti pusztában levő erdejében 181 drb 83 t. k. m. épületfának alkalmas erdei fenyő és mintegy 30 ürköbm. csertüzifa, mely a zalaegerszegi m. kir. járási erdőgazdálkodás által összesen 348 korona 68 fillerre becsültetett, nyilvános szóbeli árverés útján szálanként, esetleg egészben eladatik. — Az árverés az erdőben folyó évi május hó 26-án délelőtt 10 órakor veszi kezdetét.

Azon vevők, kik az egész fatömegre reflektálnak, kötelesek az árverés megkezdése előtt a becsértéknek megfelelő 10%-os bánatpénzt letenni. — Az árverési feltételek a zalaegerszegi járási főszolgabírói hivatal, nemkülönben a zalaegerszegi m. kir. járási erdőgazdálkodásnál a hivatalos órák alatt betekintheők. Az árverési feltételek az árverésben résztvevőkre nézve kötelező erővel bírnak.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. május 8-án.

Thassy Lajos,
főszolgabíró.

Linimentum Caps. Comp.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált bázisra, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmaztatott készítmény, csúszal és megjelölésnek.

Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket

dobozokban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” cégjegyzékkel fogadjunk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k.

árban a legközelebbi gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél

Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,

csasz. és kir. udvari szállítók.

Rudolstadt.

AZ ANKER

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselet: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám.

(Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapított 1858.

Összes vagyon 1901. december 31-én — — 145 millió korona
Biztosítási állomány — — — — — 511 millió korona
Eddigi kifizetések — — — — — 236 millió korona

A nyereséyrészesüléssel biztosítottak **vegyes és haláleseti biztosításoknál A** osztalékterv szerint — úgy mint 27 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve, míg a **vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B** osztalékterv szerint (évenként emelkedő osztalék) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3%-a, úgymint a biztosítási tartam

3 éve után	4 év után	5 év után	6 év után	7 év után	8 év után
9%	12%	15%	18%	21%	24%

fizettetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Prospektussal és felvilágosítással szolgál a **Zalaegerszegi főügynökség Löwenstein Jakob és Ignác czégnél Zalaegerszeg.**

FÜRST SAMU

ZALAEGRSZEGEN, KAZINCZY-TÉR, ○○○○○○○○○○

ajánlja a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és szíves támogatásába

f é r f i - s z a b ó

üzletét

és kész férfi ruhák raktárát

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!

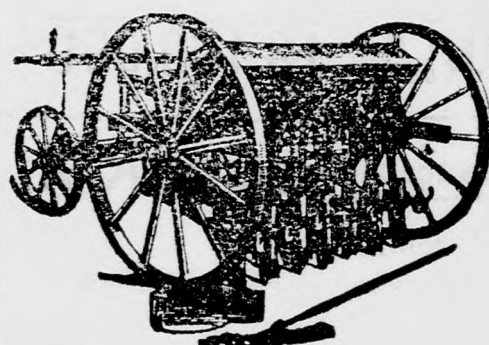
A szőlőtelepek befecskenkezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormaacs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott **önműködő** úgy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA”

fecskenköl a legjobbknak bizonyultak, amelyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek
Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű
„AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékkel nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mindamellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. — A lehető legnagyobb munka, idő- és pénz megtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártnak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szab. mezőgazdasági gépgyárak BÉCS, II., Taborstrasse 71.

Több mint 490 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve.
Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismételadók alkalmaztatnak.